

тематическата правилност въ първоначалните му дѣйствия до прѣминуванietо прѣзъ Елба. И за това мислили, че за да се придобиятъ сѫщо такива успѣхи, каквите придобилъ той, достатъчно било всѣкога и въ всички обстоятелства да се дѣйствува тѣй, както той временно дѣйствуvalъ до прѣминуванието си прѣзъ Елба, а именно да се затвърдяватъ постепенно въ страната, като се обезпечватъ отъ всички страни съ заемание на крѣпоститѣ и по важнитѣ мѣстни пунктове, да хранятъ армииtъ отъ магазини, да охраняватъ съобщенията си съ постѣднитѣ, грижливо да се отклоняватъ отъ боя, да водятъ малка война и др. т.

Съвокупността на всички тѣзи причини, взети заедно, въ съчетание съ обстоятелството, че главнитѣ воен-

ни дѣйствия отъ войнитѣ въ това време произлизали прѣимуществоенно въ Нидерландия и на съвернитѣ граници на Франция — въ страна, наводнена съ крѣости и прѣсъчена съ много рѣки, блати, гори и проч., — повела малко по малко къмъ методизма въ водението на войната, който придалъ на войнитѣ отъ края на XVII и началото на XVIII столѣтие съвсѣмъ особенъ характеръ. Отличителнитѣ му черти били: важността на крѣпоститѣ, магазинитѣ, съобщенията на армиитѣ съ тѣхъ, обезпечението на собственнитѣ съобщения и дѣйствия противъ неприятелскитѣ, маневриранията, естественитѣ и искусствени прѣпятствия и неважността на рѣшителнитѣ дѣйствия въобще и на боя особенно.

§ 21.

Крѣости и магазини.

Собственнитѣ крѣости били важни за това, защото служили за укрепяване въ тѣхъ главнитѣ магазини или складове съ военни запаси и храни, а неприятелскитѣ за туй, защото били необходими за закрѣпяване въ неприятелската страна и за образование въ тѣхъ нови складове. Да се мине покрай неприятелскитѣ крѣости, безъ да се блокиратъ тѣ или поне безъ да се остави противъ тѣхъ частъ отъ войскитѣ, достатъчна за обезпечение на собственнитѣ съобщения отъ страна на гарнизонитѣ имъ — се считало за невъзможно. А между това за обсадитѣ се правяли голѣми приготовления и се събиравали значителни сили и срѣдства. Обсадитѣ стрували голѣми расходи и трудъ и голѣма загуба на хора, за тѣхъ се употребявало

обикновено твърдѣ много време, крѣпостта въ време на обсадата била много или малко разрушавана, а страната около нея съвсѣмъ разорявана. А слѣдъ прѣвземанието на полуразрушената крѣпость, гарнизонъ ѝ получавалъ по вечето пжти свободенъ исходъ и се присъединявалъ къмъ армията си; за поправлението на взетата крѣпость били потребни нови, значителни расходи, а за заеманието ѝ — гарнизонъ, който отслабвалъ дѣйствуващата армия. Слѣдователно — вземанието на неприятелскитѣ крѣости, макаръ и да доставлявало на настжпавшия изброенитѣ згоди, но това бивало съ по голѣма врѣда за самия него, отколкото за отбранявшия се. И колкото по вече крѣости се вземали, толкова и врѣдата отъ това била по значителна.